

Sygn. akt: XII C 1846/16/P

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy dla Krakowa-Podgórze w Krakowie XII Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Renata Mleczko
Protokolant:	protokolant Iwona Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa S. K.

przeciwko Towarzystwu (...) Spółka Akcyjna w W.

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda S. K. kwotę 3.000,00 zł (trzy tysiące złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 8 czerwca 2016 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej Towarzystwa (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz powoda S. K. kwotę 1.367,00 zł (jeden tysiąc trzysta sześćdziesiąt siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt XII C 1846/16/P

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 19 grudnia 2016 r.

Powód S. K. pozwem wniesionym w dniu 16 września 2016 r. domagał się od Towarzystwa (...) S.A. w W. zapłaty kwoty 3.000 zł tytułem zwrotu wpłaconej przez niego nawiązki wraz z należnymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 08.06.2016 r. do dnia zapłaty. Wniósł także o zasądzenie na jego rzecz od strony pozwanej zwrotu kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu wskazał, że wyrokiem Sądu został uznany za winnego nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym i spowodowania nieumyślnego wypadku drogowego. W wyniku wypadku K. D. doznał obrażeń ciała. Wyrokiem tym powód został zobowiązany do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego kwoty 3000 zł tytułem nawiązki. Kwotę powyższą powód wpłacił do depozytu sądowego z uwagi na fakt, że nie był w stanie ustalić adresu pokrzywdzonego. Powód – sprawca kolizji ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej. Powód podkreślił, iż wielokrotnie wzywał stronę pozwaną do zapłaty. Do dnia wniesienia powództwa strona pozwana nie uznała żądania zapłaty kwoty 3000 zł za zasadne. Powód powołał się na uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 31/11 w której Sąd rozstrzygnął wątpliwości dotyczące roszczeń regresowych sprawców wypadków komunikacyjnych względem ubezpieczycieli z tytułu orzeczonych środków karnych.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana Towarzystwo (...) S.A. w W. wniosła o jego oddalenie oraz o zasądzenie zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Podniosła, że w trakcie postępowania likwidacyjnego spełniła swój obowiązek odszkodowawczy wypłacając poszkodowanemu w wypadku kwotę w wysokości 1975 zł. W ocenie strony pozwanej kwota ta w pełni rekompensuje szkodę, jaką poniósł poszkodowany wskutek zdarzenia z dnia 21.07.2013 r. Strona pozwana w sposób obszerny wskazała na karnoprawny charakter nawiązki. Zarzuciła także, że w wyroku Sądu Najwyższego przywołanym przez powoda w treści uzasadnienia pozwu, ani w sentencji, ani w uzasadnieniu brak jest wyraźnego stanowiska, czy roszczenie zwrotne kierującego dotyczy również kwot spełnionych tytułem nawiązki.

Okoliczności istotne były w sprawie bezsporne i przedstawiają się następująco.

Wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie Wydział II Karny z dnia 23 grudnia 2014 r., sygn. akt II K 1149/13/K powód S. K. został uznany za winnego nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym i spowodowania nieumyślnego wypadku drogowego, w wyniku którego K. D. doznał obrażeń ciała na okres powyższej siedmiu dni. Wyrokiem tym w punkcie II. powód został zobowiązany do zapłaty na rzecz pokrzywdzonego kwoty 3000 zł tytułem nawiązki.

Powód – sprawca kolizji ubezpieczony był w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u strony pozwanej na mocy umowy zawartej w dniu 08.01.2013 r.

Postanowieniem z dnia 30 listopada 2015 r., sygn. akt I Ns 2376/15/K Sąd Rejonowy dla Krakowa-Krowodrzy w Krakowie Wydział I Cywilny zezwolił S. K. na złożenie do depozytu sądowego kwoty 3000 zł tytułem nawiązki na rzecz K. D.. Kwotę powyższą powód wpłacił do depozytu sądowego w dniu 04.01.2016 r.

Powód wzywał stronę pozwaną o zwrot kwoty 3000 zł wypłaconej poszkodowanemu K. D.. Pismem dnia 16 maja 2016 r. wezwał stronę pozwaną do zwrotu kwoty 3000 zł w terminie 14 dni od otrzymania wezwania. Przedmiotowe wezwanie strona pozwana otrzymała w dniu 24 maja 2016 r. Strona pozwana (...) S.A. w W. odmówiła zwrotu powodowi dochodzonej przez niego kwoty.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo było zasadne.

W przedmiotowej sprawie stan faktyczny był bezsporny, a spór sprowadził się w zasadzie do kwestii zasadności domagania się przez sprawcę szkody zwrotu wypłaconej pokrzywdzonemu nawiązki, która została zasądzona wyrokiem karnym na rzecz pokrzywdzonego przestępstwem.

Zagadnienie prawne objęte niniejszym postępowaniem stanowiło przedmiot rozważań Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2011 r., (III CZP 31/11, OSNC z 2012 r., nr 3, poz. 29) stwierdził, że sprawca wypadku komunikacyjnego, wobec którego zastosowano środek karny polegający na obowiązku naprawienia szkody (art. 46 § 1 w związku z art. 39 pkt 5 k.k.), może domagać się od ubezpieczyciela - na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów - zwrotu świadczenia zapłaconego na rzecz pokrzywdzonego. W ocenie Sąd nie ma znaczenia okoliczność, że przedmiotowa uchwała została wydana w stanie faktycznym dotyczącym obowiązku naprawienia szkody, a nie nawiązki. Nawiązka ma bowiem analogiczny, kompensacyjny charakter jak środek karny w postaci obowiązku naprawienia szkody i orzekana jest w jego miejsce, w szczególności w sytuacji istnienia utrudnień dowodowych w ścisłym określeniu wysokości szkody (art. 46 § 2 k.k. w zw. z art. 39 pkt 7 k.k.). Przepis art. 46 § 1 k.k. wskazuje, że w razie skazania Sąd może orzec - a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka - obowiązek naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości albo w części lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Zamiast obowiązku określonego w § 1 Sąd może orzec nawiązkę na rzecz pokrzywdzonego (§ 2 k.k.). Tym samym stwierdzić należy, że są to dwa alternatywne środki karne zmierzające do naprawienia wyrządzonej pokrzywdzonemu

przestępstwem szkody. Nawiązka określona w art. 46 § 2 k.k. stanowi formę zryczałtowanego odszkodowania. Sąd orzeka ją zamiast obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonego. Użycie sformułowania „zamiast” oznacza możliwość zastąpienia obowiązku naprawienia szkody nawiązką i potwierdza tożsamość celów powyższych instytucji służących kompensacie szkód i krzywd wynikających z przestępstwa (tak wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 marca 2012 r., II AKa 37/12, LEX numer: 1143436). Brak jest jakiegokolwiek przepisu prawa, z którego wynikałoby wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela, gdy obowiązek naprawienia szkody następuje przez zapłatę nawiązki, o której mowa w art. 46 § 2 k.k. Nie ma bowiem w istocie znaczenia, czy sprawca spełnił świadczenie wobec poszkodowanego dobrowolnie, czy też zobowiązany do tego wyrokiem karnym. Skoro naprawił szkodę, może domagać się zwrotu spełnionego świadczenia (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 31/11).

W przedmiotowej sprawie odpowiedzialność powoda jako sprawcy wypadku wynika z art. 822 i nast. k.c. oraz przepisów ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczeń Komunikacyjnych. Zgodnie z art. 822 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Z kolei przepis art. 34 ust. 1 powołanej wyżej ustawy stanowi, że z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Przepis art. 43 ustawy wymienia przypadki w których ubezpieczyciel może domagać się od ubezpieczonego zwrotu spełnionego świadczenia. Z żadnego z tych przepisów nie wynika wyłączenie odpowiedzialności ubezpieczyciela, gdy orzeczono nawiązkę, czy też obowiązek naprawienia szkody jako środek karny.

W ocenie Sądu uznać zatem należy, że dopuszczalne jest dochodzenie roszczenia przez sprawcę wypadku komunikacyjnego, wobec którego zastosowano środek karny w postaci nawiązki na podstawie art. 46 § 2 k.k. od ubezpieczyciela – na podstawie umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów – zwrotu świadczenia zapłaconego na rzecz pokrzywdzonego. Skoro sprawca naprawił szkodę, to może domagać się zwrotu spełnionego świadczenia. Bez znaczenia w tym przypadku pozostaje okoliczność, czy spełnienie świadczenia nastąpiło dobrowolnie czy było wynikiem zasądzonego wyroku karnego. Cel obowiązkowych ubezpieczeń odpowiedzialności cywilnej sprawcy polega na tym, aby w granicach określonych w ustawie i umowie koszt naprawienia szkody pokrył ubezpieczyciel w zamian za składkę zapłaconą przez ubezpieczonego sprawcę.

Wobec powyższego, orzeczono jak w punkcie I. sentencji wyroku.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na mocy art. 481 § 1 k.c., przyznając je od zasądzonej kwoty od dnia 8 czerwca 2016 r. do dnia zapłaty. Stosownie bowiem do treści art. 455 k.c. a contrario, jeżeli termin spełnienia świadczenia jest oznaczony lub wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione w tym terminie, w przeciwnym przypadku strona zobowiązana do spełnienia świadczenia pozostaje w opóźnieniu. Powód przed wniesieniem powództwa wzywał stronę pozwaną do zapłaty dochodzonej kwoty w terminie 14 dni od doręczenia wezwania. Termin ten upłynął w dniu 7 czerwca 2016 r.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu i wynikającym z niej obowiązkiem zwrotu poniesionych kosztów postępowania przez stronę przegrywającą proces na rzecz strony przeciwnej. Skoro powód wygrał sprawę w całości to należało zasądzić od strony pozwanej zwrot wszelkich poniesionych przez niego kosztów. Z uwagi na powyższe Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.367 złotych obejmującą zwrot uiszczonych opłat sądowych od pozwu, minimalną stawkę przewidzianą jako wynagrodzenie adwokata, w oparciu o § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie tj. kwotę 1.200 zł oraz kwotę 17 zł poniesioną tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa procesowego.